KAUPPAKAMARI

LAUSUNTO
13.9.2022

Eduskunnan verojaosto

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi koskien velan ja oman pääoman perusteella yritysverotuksessa tehtävää vähennystä ja koron vähennyskelpoisuuden rajoittamista U 58/2022 vp

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Keskuskauppakamarilta asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi koskien velan ja oman pääoman perusteella yritysverotuksessa tehtävää vähennystä ja koron vähennyskelpoisuuden rajoittamista U 58/2022 vp. Kiitän lausuntopyynnöstä ja lausun Keskuskauppakamarin asiantuntijana kunnioittavasti asiassa seuraavaa.

Ehdotus olisi yrityksille nettovaikutuksiltaan negatiivinen ja lisäisi investointien rahoituskustannuksia EU-alueella

Yritykset ovat arvioineet, että korkomenojen vähennyskelpoisuuden kategorisen leikkauksen vuoksi esitys olisi nettovaikutuksiltaan negatiivinen ja se vaikuttaisi myös investointeihin negatiivisesti. Tyypillisesti suuret investoinnit pienentävät yrityksen tulosta ja siten omaan pääomaan kirjattavia voittovaroja, sillä ne lisäävät korkomenojen ja poistojen määrää välittömästi, mutta alkavat tuottaa tulosta vasta viiveellä. Näin ollen investoinnit voisivat kasvattaa ehdotettuun vähennykseen oikeuttavaa omaa pääomaa vähitellen ja viiveellä, mutta korkojen vähentämisoikeuden rajoitus nostaisi yritysten verokustannuksia välittömästi.

Yritykset joutuisivat ottamaan ehdotetusta korkovähennysrajoituksesta johtuvan verokustannuksen huomioon investointipäätöksiä tehdessään, ja nyt annettu komission direktiiviehdotus lisää jo sellaisenaan epävarmuutta investointikustannuksissa EU-alueella. Ehdotuksella voi siten olla negatiivinen vaikutus yritysten investointipäätöksiin jo nyt.

Direktiivin tavoitteet ovat kannatettavia – valitut keinot vaativat laajaa jatkovalmistelua

Direktiiviehdotuksella pyritään edistämään pääomamarkkinaunionia ja poistamaan vieraan ja oman pääoman ehtoisen rahoituksen eriarvoinen verokohtelu. Ehdotuksen tavoitteena on välttää liiallista riippuvuutta velasta ja edistää yritysten rahoitusrakenteiden tasapainottamista. Valtioneuvosto pitää velan ja oman pääoman perusteella yritysverotuksessa tehtävää vähennystä ja koron vähennyskelpoisuuden rajoittamista koskevan direktiiviehdotuksen tavoitteita kannatettavina, mutta katsoo tavoitteen saavuttamiseksi valittujen keinojen vaativan vielä laajaa jatkovalmistelua.

Valtioneuvoston kanta on perusteltu. Direktiivin tavoitteita voidaan pitää sinänsä kannatettavina, mutta niihin tulisi pyrkiä veromallilla, joka ottaisi paremmin huomioon yritysten rahoitustarpeet ja Suomen houkuttelevuuden investointikohteena.

Oman pääoman lisäykseen perustuvaa vähennystä tulisi yksinkertaistaa huomattavasti

Valtioneuvosto katsoo, että oman pääoman vähennystä koskeva ehdotus vaikuttaa monimutkaiselta, ja siitä vaikuttaisi syntyvän vähäistä suurempaa hallinnollista taakkaa niin verovelvollisille kuin Verohallinnollekin. Jatkokäsittelyssä tulisi tutkia mahdollisuuksia säännösten yksinkertaistamiseen.

Valtioneuvoston kanta on perusteltu. Oman pääoman lisäykseen perustuvan kymmenen vuoden määräaikaisen vähennyksen laskentakaava on monimutkainen ja siihen liittyisi useita poikkeuksia. Vähennysten laskenta verotusta ja tilinpäätöstä varten olisi haastavaa, ja vähennyksiä tulisi seurata myös taannehtivasti mahdollisten oman pääoman pienennysten varalta. Ehdotetun vähennysmallin monimutkaisuus olisi omiaan aiheuttamaan hallinnollisia kustannuksia ja tulkintaepäselvyyksiä.

Jatkovalmistelua tulisi lykätä globaalin minimiveron käyttöönottoon

Direktiiviehdotuksessa ei mainita mitään sen suhteesta samaan aikaan valmistelussa olevaan globaaliin minimiveroon. Valtioneuvosto on asianmukaisesti todennut, että direktiiviehdotus voisi joissain tilanteissa johtaa siihen, että yrityksen verotuksen taso laskee oman pääoman vähennyksen johdosta alle minimiverodirektiivissä määritellyn tason, ja yritys joutuu tästä johtuen maksamaan täydennysveroa. Valtioneuvosto katsoo, että direktiiviehdotuksen jatkovalmistelussa tulisi käsitellä sen suhdetta minimiverodirektiiviin ja arvioida, onko direktiiviehdotuksen kaltaista muutosta tarpeen saattaa voimaan lähes samaan aikaan minimiverodirektiivin kaltaisen merkittävän kansainvälistä verotusta koskevan muutoksen kanssa.

Valtioneuvoston kanta on perusteltu. Nyt ehdotettu veronhuojennus voisi minimiverosäännösten edellytysten täyttyessä johtaa täydentävän veron maksamiseen jollakin lainkäyttöalueella, vaikka se yleisesti ottaen lisäisi konsernien verokustannuksia. Tämä vesittäisi oman pääoman verovähennyksellä tavoitellut vaikutukset.

Ehdotuksen suhdetta EU-oikeudellisiin toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteisiin tulee arvioida jatkovalmistelussa

Valtioneuvosto toteaa asianmukaisesti, että oman pääoman perusteella tehtävä vähennys on melko suuri periaatteellinen muutos verojärjestelmään ja näin ollen se vaikuttaa merkittävästi kansallisiin verojärjestelmiin. Direktiiviehdotuksen lähestymistapa sääntelykohteeseen vaikuttaa sen odotettavissa olevien seurausten ja tavoitteiden valossa vaativan kattavaa lisäselvitystä, jotta valittua lähestymistapaa voitaisiin pitää kannatettavana. Myös ehdotuksen suhdetta EU-oikeudellisiin toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteisiin tulee arvioida jatkokäsittelyssä. Ehdotukseen sisältyy avoimia kysymyksiä muun muassa minimiverodirektiiviin ja yritysjärjestelyihin liittyen, ja niitä tulee selvittää ja selkiyttää jatkovalmistelussa.

Valtioneuvoston kanta on perusteltu. Suomessa elinkeinotoiminnan verottamisesta annetun lain lähtökohtana on menojen laaja vähennyskelpoisuus, ja elinkeinotoiminnasta

johtuneen velan korko on erikseen säädetty vähennyskelpoiseksi EVL 18 §:ssä. Direktiiviehdotuksessa esitetty korkomenojen vähennysoikeuden kategorinen rajoitus muodostaisi merkittävän poikkeuksen Suomen verojärjestelmään.

Direktiiviehdotuksen vaikutukset tulee arvioida huolellisesti jatkovalmistelussa

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että toimet kohdistuvat tarkoituksenmukaisesti, eikä sääntely aiheuta kohtuutonta hallinnollista rasitusta verovelvollisille tai Verohallinnolle myös EU-oikeudellinen toissijaisuusperiaate ja suhteellisuusperiaate huomioon ottaen. Jatkovalmistelussa olisi pyrittävä saamaan tarkempi taloudellinen vaikutusarvio direktiiviehdotuksesta, jotta taloudelliset vaikutukset voidaan arvioida jäsenvaltioiden tasolla.

Valtioneuvoston kanta on perusteltu. Direktiiviehdotuksen vaikutusarvioinnissa ei ole käytännössä lainkaan otettu huomioon korkojen vähennysoikeuden rajoittamisen vaikutuksia yritysten rahoituskustannuksiin ja investointeihin EU-alueella. Nämä vaikutukset tulisi laajasti selvittää ja arvioida jatkovalmistelussa.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Emmiliina Kujanpää
Johtava veroasiantuntija